

"KELEIVIS"
GERIAUSIAS VISUOMENISKAS LAIKRAŠTIS.

Talpa gražiausias aprašymas, moksliskas straipsnis, juokingas apysakas, tinkamas kiekvienam žmogui, kuodangiausiai žinių, juokų ir t. t. „Keleivis“ išleis kas ketverias, kaina metams \$1.50. Adresuokit: teip:

A. Žvingilas,
P. O. Box 3232,
Boston, Mass.

"KELEIVIS"
Lithuanian Weekly

represents over 50,000 Lithuanians in New England States. Best advertising medium. Executes all kinds of Job and Book Printing in foreign languages. All Communications should be addressed

A. Žvingilas,
Post Office Box 3232,
Boston, Mass.

№ 27

Boston, Mass. Liepos 2 d. July 1908 m.

Metas IV

Reikalingas partneris.

Geistina butų, kad atsirastų sumanus vyras su keletu simtų dolerių už partnerį prie išleidimo „Keleivio“. Dabartinis krizis teip sunkiai atsiliepė, kad be naujų finansinių spėkų sunkiai prieina jis pergyventi. Geistina butų, kad atsirastų žmogus suprantantis šią darbą ir galėtų užimti mano vietą, nes aš nustojęs sveikatos ant vasaros priverstas esu išvažiuoti ant uolės.

Leidėjas A. Žvingilas.

I SKAITYTOJUS.

(Deploracija.)

Gerbiami draugai ir draugės—skaitytojai! Su skausmu širdies ir dideliu nusiminimu esam priversti pranešti jums neigiamą ir liudną žinią apie pasekmę to blaivaus ir netikusio kapitalistų surėdimo, apie pasekmę krizio, kuris teip opiai ant darbininkų atsiliepė, kad jie netik duonos nustojo, netik alksta jų kūnas, bet emė slopinet mokslo ir apšvietos spindulius; tą vienintėlį žibintuvą ant kelio į ateitį mums atėmė kapitalizmo demonas.

Mes, lietuviai išeiviai, išmesti likimo ant kito žemės puskamulio iš savo tėvynės, ant žemės, kuri nešildo mūsų krutines, kur esam išsiklaidę tarpe svetimųjų, neprilankymams žmonių, kur kiekvienoj valandoj kiekvienas galim prazut, apie ką ir liudnas vėjo kaukimas mūsų draugams ir giminėms nepasakyti, apie ką tik viena drėgna ir šalta žemė galėtų žinoti, jeigu tarp mūsų nebūtų tokio risio, kaip laikraščiai. Laikraščiai netik rido mus nuo rytų iki vakarų ir nuo šiurpų iki pietų toj dolerių šalyje, netik mes juose, kaip veidrodyje matom lietuviai išeiviai ir tėvynės gyvenimą, darbus ir judėjimą, bet jie mokina mus amato, be kurio darbo žmonės ilgai gyventi negalės; jie kaip žvaigždės tamsioj naktij rodą jurininkams kelią į laimę...

...Bet ant nelaimės likimas pavydi mums šviesos spindulius. Prakeiktas kapitalizmo drakonas jau praryjo ne vieną žvaigždę iš darbininkų padanges, ir štai tyko praryt jau ir „Keleivis“.

„Keleivis“ išgyvenęs jau arti keturių metų ir įgyjęs pastaroju laiku didelę simpatiją tarpe apšvietusių darbininkų, jei negaus paremiimo, turės sustoti.

Išleistuvė,

Istorija vienos ligos.

1494 metuose prancūzų karalius Karolius VIII su didelia kariuomene įsiveržė į Italiją ir apgulė Neapolį. Laikė apgulimo pasirodė baisi liga, apsiereikusi skauduliais ant lytiškų dalių, dideliu skaudėjimu galvos ir narių, išbėrimas pasirodė ant apgulėjų kūnų ir prasplito netik tarpe kareivių, bet ir paprastų miesto gyventojų. Pasi- baigus kare, kariuomenė su-

grįžo į Prancūziją ir liga paplito po visą Europą ir buvo plačiai apgarsyta tuolaikinėje literaturoje.

Pagal vietą ir kitas aplinkybes, liga įgijo įvairius vardus. Prancūzai ją vadino Neapolio liga, Italai—prancūzlige. Iš pat pradžių visgi buvo patėmyta, jog liga buvo sujungta su lytišku susinešimu už ką daktarai ją apkrėštijo *lues venerea*, veneriska liga (nuo Veneros—meilės dievaitės). Vardas syphilis buvo vartotas tuolaikinėje poemoj, pašvestoj tai ligai, kurią parašė 1521 metuose daktaras Fracastor iš Veronos.

Nepaprastai prasiplatinimas ligos atkreipė žmonių atidą ant jos priežasties. Liga apėmė žmones, nežiurint ant jų padėjimo, nė turto, neaplenkė „nė karunos, nė kryžiaus“ anot tolaikinio poeto. Paprastai aiškino, kad tai ypatingas amaras buvo priežasčia ligos. Kiti sakė, kad tai buvo žvaigždžių įtekme. Neapolio gyventojai sakė, jog priežastim buvo nelabystė priešų, o prancūzai vertė bėdą ant nešvarumo italų. Ispanai sakė, kad ligą pargabeno Kolumbas iš Amerikos. Bet yra nurodymai, jog liga žydėjo Italijoje pirm parvaziavimui Kolumbo. Kitose šalyse kaltino žydus, kuriuos inkvizicijos žiaurumas išgujo iš Ispanijos. Kada išsiaiškino, jog liga užsikrėsdavo per lytišką susinešimą, priimta buvo skelbti, jog liga pargabenta iš Amerikos. Teip žmogus mėgsta suverst savo nuodėmę ant ko nors kito.

Norint pirmutinę iš svarbiausių syphiliso epidemijų aiškiai žinoma tikiai 1493 metuose, senovės raštai turi ri savyje aprašymą ligos labai panašios į syphilį. Senam testamentame yra daug vietų aprašančių ligą lytiškų dalių, paprastai ji yra priskaitoma dievo rustybei, bet kartais gana aiškiai nurodo ant tikro kelio šaltinis. Menama yra, jog Saliamonas sirgęs ta liga. Vienam iš psalmų Dovydas skundžiasi, jog gyvas puva ir dvokia, kaip strvienu—teipgi nurodydamas ant tos pat ligos; jis irgi priskaito dievo rustybę už savo nuodėmes.

Raštai rymionų, grekų, indijonų, kiniečių parodo, jog liga viešpatavo senų senovėj! Siose dienose syphilis yra kolonabliausiai išsiplatinęs iš visų užkariavimų lygų. Dar 1873 vienas daktaras apskaitė, jog New Yorke vienas iš 18 žmonių sirgo ta liga. Dangelis skaito ta proporciją už permazą. Daktaras White sakė, jog mieste Philadelphiaj nemaziau kaip 50,000 ypatų abiejų lyčių užsikrėtusių syphilu. Visose Suvienytose Valstijose skaitoma tokių ligonių ant 8 milijonų.

Tankiausiai liga užsikrėčia laike lytiško susinešimo, bet daug kartų pasitaiko užsikrėsti ir kitokiū būdu. Daug yra atsitikimų, kad užkrečia

pabučiavimu, laike žindimo (zindėja kudių arba kudių zindėja), vartojant svetimą pypkę, pučiant stiklą dirbtuvėse, ir t. t. Daug buvo atsitikimų, jog gydytojai gavo ligą ant pirštų, tyrinėjant ligonį. Svarbus yra dalykas apsi-saugoti viešose vietose dasyli-tint dalykų, vartojamų visų žmonių, ypač kam teuka susieiti su žmogum sergančiu ta-ja liga.

Dras F. M.

O tempora! O mores!

Gal jums, brangūs broliai ir sesers, tie žodžiai bus svetimi, gal jų prasmė jums nevisiems žinoma? Bet aš pasiūlysiu kelias žodžias paaiškinti, kodėl aš juos čia vartojau ir jei jums išaiškinti, kad jie reikšia: „O laikai! O žmonės!“, tai tikinusi, kad ir tau, skaitytojai, kraujas gėlose užkaisti, kad ir tu broliai, ir tu sese prispau-dę rankomis širdį su skausmu krutiniui įstartum: o tempora! o mores!...

...O tempora! O mores!... Laikai viešpatavimo dolerio-karaliaus. Šaltas ir dykas skambėjimas metalo yra daugiau vertas, negu žodis teisybės!... Šaltas, besąžiniškas šmotelukas metalo individualumo kienijū turi daugiau vertės, negu gerovė žmonių, negu meilė artimo ir dorybė. Žmogus apkurtęs skambėjimu dolerio palieka parazitą. Jis praduoda savo sąžinę už vieną dolerį; už vieną dolerį jis gali savo artimą nuskriausti, už dolerį jis gali meluoti, už dolerį nėra gėdos...

Kunigas prie altoriaus gieda: *Te Deum laudamus*, bet doleriu priprastą didesnę vertę, negu visam dangui, nes už dolerį galima nupirkti jį.

Kiekvienas, kuris tik paragavo savo artimo prakaito, turi nustoti žmogaus jausmų ir meilės, jis užsideda maską, išreikšdama prielankumą prie žmonių ir pasiūlydamas neva visuomenės labui ir nesidrovijus pasivadinti filantropu, idant surast sau užsitikėjimą tarpe visuomenės ir lengviau prieiti prie tamsesnių savo tautiečių ir didesnę naudą ištraukti. Tokie filantropai paprastai vadinasi vilkais avių kailiuose. Bet jų darbai pasirodo daugiausiai perversu, kada sukrūvęs sau gerą lobį, praneša, jog dėlėi sunkaus padėjimo, su skausmu širdies turi pranešti liudną žinią apie nu-puolimą spėkų besidarbojant ant labo „visuomenės“ ir dē- lej neparėmimo turi paliaut nuo šios dienos dirbės. O va- kar, kad ir žinojo apie nuo- seniai padarytą nupuolimo plena, bet godumas ant dō- rio privertė jį apie tai tylėti, nes jam reikalingi doleriai, doleriai...

Ir kuomet žmonės apga- lestauija ir rugoja, jis gudriai šipsodamas užveda kitą būnį iš kurio mato daugiau nau-

dos sau turėti, kur daugiau svetimo prakaito galės sunau- dot. Ir ne vienam tokiu būdu pasisekė tapti milijonierium.

Ir kuo žmogus tamsesnis, tuo daugiau yra išnaudoja- mas; jis nežino jokių tiesų, jokių įstatymų, nežino kur ir kam pasiskut, nežino kur tei- sybės ir užtarimo įieskot. Jei- gu ir didžiausia skriauda bu- tų žmogui padaryta, kad ir didžiausias nusidėjimas kokio niekšo būtų, o lapės uodegą nuskriaustamjam parodys ir jis bus nekaltas.

Ir pats žmogus nejunti, kaip žiūrėdamas į tą asarų pakalnę iš krutinės veržiasi balsas: o tempora! o mores!... Prie dolerio skambėjimo žmo- nės leidžiasi į tą velnišką šo- kį, kur viskas minoma po ko- joms, ir apšvieta, ir brolybė, ir dora, ir aukščiausios žmo- nijos idejos.

Dolerizmas, tai didžiaus- sia šioj gadynėj ideja; jos pa- sekėjų platforma remiasi ant melo ir suktybių, ir kas tik tos platformos nesilaiko, kas yra teisinga, tas turi prazuti bangose biauiaus melo ir be- teisės ant naudos apgavikų ir sukčių. Žuk ir tu „Keleivi“ ant džiaugsmo šviesos prie- šams ir melo platintojam: kam tau skelbti teisybę tamsuo- liams, kam tau gadinti biznį kunigams, kam tau užstoti už vargdienius? Žuk, žuk!

„Keleivio“ redaktorius:

St. Michelson.

IS RUSIJOS.

Mokinimo uždraudimas.

Išleistas Varšavoje aplink- raštis, draudžiantis lenkams mokytojus mokyti istorijos ir geografijos. Apie simtą lenkų mokytojų nustos da- bar vietos.

Tikrieji rusai katalikai.

Niekas ligšiol dar nežino, jog yra ir katalikai prigulni- tieji prie tikrųjų rusų sąju- nos. Keli katalikų-vokiečių sodžiai yra į tą sąjungą įsira- šę, o Kazaniuje tai net tikru- jų rusų sąjungos pirminin- kas yra katalikas, lenkas, u- niversiteto profesorius Vladi- slovas Zaleskis.

Zemstnų steigimas Lietu- voje.

Valstybės Taryba daug- nu balsų nusprendusi, kad ir Lietuvoje ir Mazarusijoje reikalinga esą steigti tokios pat zemstvos, kaip ir Rusijo- je.

Naujas aplinkraštis.

Žmonių švietimo minis- teris išleido naują aplinkraštį, kuriame nurodė, kas baig- siųjų vidurines mokyklas tu- ri teisę įstoti į universitetą, ir kiek studentų iš viso gali- buti priimama. Sulig to ap- linkraščio teisišas tos yra la- bai susiaurintos. Tarp ko ki- to ten yra paminėta, kad mo- ters visai neturi teisės lanky- ti universitetus. Iki šiol jos

budavo priimamos, kaip klausytojos, t. y. joms buvo leista toms teisėms naudotis kokias universitetas duoda vyrams. Dabar ir tas jau bu- vo panaikintas.

Idomus įsakymas.

Vidaus reikalų ministerija, pranešė apšvietimo minis- terijai, kad kiek jai esą žinoma, kai-kurios mokyklos daro eks- kursijai į svarbesnius miestus, pranešdamos tik vie- tiniai valdžiai, o neprašyda- mos tam tikro leidimo. Beto mokslo įstaigos pasiremia ap- švietimo ministerijos įsaky- mu, kad organizuojant moki- nių ekskursiją gana tik esą pranešti išanksto apie tai vie- tiniai valdžiai nurodant kiek ekskursantu ir apsilankymo vietas. Vidaus reikalų minis- terija pasiremdama paminė- taisiais nurodymais paaiški- na, kad tarp mokinių ekskur- santų esą, taip pat ir žydų, o kaip žinoma, žydams užginta kai-kuriuose miestuose ne- tik apsigyventi, bet ir laiki- nai pabuti, todėl prašo, kad apšvietimo ministerija įsaky- tų mokyklų viršininkams vi- suomet prašyti leidimo, jeigu tik ketinama lankyti vietas žydams užgintos, jei toj eks- kursijoje yra mokinių—žydų.

Apšvietimo ministerija iša- kė jau mokyklų globėjams pildyti vidaus reikalų minis- terijos įsakymą.

Duma pavojuje.

Peterburgas — Pereitoj subatoj valstybės taryba už- gyrė 40,000,000 rublių laivy- cū reikalams. Pinigų valsty- bės kasoj nera, taigi aukš- čiaus minėta suma turi buti paskolinta. Ant kiek toks su- manymas yra beprotiškas, ga- lima iš to manyti, kad net juodašimtiška duma smarkiai prieš tai užprotestavo.

Kadangi duma išdriso niekint teip aukštų uredni- kų sumanymą, tai nera abe- jones, kad Mike iš „dievo ma- lonės“ nepatvirtintų Kokov- covo žodžių: „ačiū dievui, kad Rusijoje dar nera parlamento“. Prie tokių sąlygų duma gre- sia pavojus.

Čaikovskio byla atidėta.

Peterburgas, Birželio 30 dieną — Byla garsaus Rusi- jos raštūnko-revoliucionije- riaus M. Čaikovskio, dėlėi sto- kos darodmų kaltės, likos atidėta ant neaprobežiuoto laiko. Tuom tarpu valdžia išsiuntinėjo po visas šalis sa- vo šnipus, idant surastų kokį nors darodmą jo darbų prieš- despotą carą kad galėt patrau- kti prieš teisimą.

Čaikovski sėdi jau nuo 8 mėnesių Petropavlovskoj tvir- tovej atskirtas nuo pačios, draugų ir nuo dienos šviesos už tai, kad išdriso parašyt tei- sybės žodį, kad parodė Rusi- jos liaudžiai valdžios šuny- bes. Tėciaus yra vytilis, kad jis bus išteisintas, nes valdžia apsiema iš kalėjimo jį palei- sti, tik reikalauja nuo pačios 50,000 rublių kaucijos.

ŽINIOS IS VISUR.

Mirtis Amerikonams.

Monila, Filipinai. — Pra-ėjusią savaitę Moniloj pasi-rodė daugybė lapelių kurstančių žmones prieš ameriko- nus. Visos proklamacijos, kaip liudyjo parašas, buvo išleistos senos organizacijos, teip vadinamos: „Katipu- nan“. Lapelių turinys šitoks: „Amerikonai atnešė filipi- niečiams vietoj laisvės, tyro- niją; vienintėliu jų mieriu yra — apiplėšti salų gyvento- jus ir pavergti juos.“

Toliau išrodinėjama, kad amerikonai yra didžiausiais vagiais besąžinės ir užsitike- jimo. Amerikos moteris yra begėdės ir ne doros, nustoju- sios visų moraliskų jausmų. Pasirašiusis komitetas ant- tų lapelių, ragina vietinius gyventojus išsudyti visus a- merikonus, sudeginti jų su- grėbtą turtą ir atimti galvi- jus. Atsišaukimai baigiasi šio- kiais šauksmais: „Tegyvuo- ja filipiniečiai! — Ameriko- nams mirtis!“

800 užmuštų.

Teheranas, Persija. — Pe- reitam numeryj „Keleivio“ buvo paminėta trumpai apie skerdynę Persijos sostapių, bet dabar atėjo apie tai pla- tesnės žinios.

Pereitą utarninką likos už- mušta 800 žmonių, tame skaitliuje daug moterų ir vai- kų. Visas miestas išrodo, kaip kruvina skerdynėčia. Kas valanda girdisi šuviai ir tisko kraujas. Iškersti žmo- nės perstato baisią regyklą. Išdurtos akys ištraukti liežu- viai, nupiaustytos nosios.

Negirdėtas istorijoj ir su- judinantis epizodas buvo pa- našas į kruviną nedėdienį Rusijoje. Kada žmonės susi- rinko ant plečiaus ties perla- mento rumais, šachas liepė girtiem kareiviams šaudyti iš kanuolių ir tirštą minią susi- rinkusių žmonių. Kada už- griovė kanuolės, žmonės me- tėsi ant kareivių griudami nuo pragariškos ugnies, kaip musės, bet liko atmušti. 18 parlamento narių pagal pa- siutusio šacho prisakymo li- kosi sušaudyta be jokio teis- mo.

Tą pačią dieną susiorgani- zavo bandos juodašimčių, ku- rie savo žvėriškumu pralen- kė ir rusiškus juodašimčius. Kuomet kazokai skerdė žmo- nės, plėšikai užpuldinėjo ant krautavių ir plėšė turtus.

Skerdynė prasidėjo šiteip: Iš ryto šachas apsuoko su bariu rusiškų kazokų perla- mento rumą ir pareikalavo išdavimo 18 atstovų iš pirm- eivių partijos. Parlamentas atsakė, kad žmonių atstovų neišduos. Tuom tarpu val- džios provokatoriai paleido į kazokus kelis šuvius, suteik- dami pastariesiems progą už- pulti ant žmonių.

Keliolika metų atgal Persi- jon likos nusiustas iš Rusijos

burys kazokų del mokymo persiškos kariuomenės, kuris užsiliko tenai iki šiai dienai ir tarnauja šachui, kaip įrankis kruvinų darbų.

IS AMERIKOS.

Princeton, N. Y. Pereitoj se- redoj čia pasimirė širdies li- ga Stephen G. Cleveland, bu- visis Suvienytų Valstijų pre- zidentas (nuo 1885 iki 1889, paskui nuo 1893 iki 1897 me- tų) ir žinomas savo netikusiu šeimininkavimu.

Dar permažai kariuomenės.

Washington, D. C. — Ka- ro ministerio vietininkas, R. S. Oliver, apskelbė genero- lams ir apicieriams praneši- mą, kad generališkas štabas tuoj pristos prie apdirbimo Roosevelto plano, sulgy ku- rio skaitlius kariuomenės vie- toj 60,000 žmonių turės buti 350,000.

Venuolis be galvos.

New York. Birželio 29 die- ną. — Tulas Venuolis čia li- kos suvažinėtas gatvekario. Suvažinėjimas buvo teip ne- laimingas, kad galva likos kaip peiliu nuplauta. Ir kaip dabar jis į dangų nueis be gal- vos!...

Sesios aukos liepsnoj.

Milwaukee, Wis. — Fabri- koj „Jeger and Gezelsch“ ki- lo gaisras, kuris persikėlė ant netolimo namo, kuame gyve- no darbininkas Julius Kru- eger. Liepsna teip staiga apė- mė visą namą, kad darbinin- ko šeima ne turėjo laiko nė gyvastį savo išnešti. Motina ir trejetas vaikų sudegė visai, o tėvas su sunum išliko dar gyvi, bet teip baisiai apdege, kad mirtis neišvengtina.

Tornado.

Graceville, Wis. Šiomis dienomis aplinkėlį Clinton siantė smarki audra, papras- tai vadidama „tornado“.

Miestelyj Clinton 33 triob- los likos visiškai sugriautos ir 200 su viršum žmonių pa- siliko be pastogės. 7 žmonės likos ant vietos užmušti, o 60 sunkiai sužeista.

Las Vacas, Mexico. — Šio- mis dienomis keli šimtai re- voliucionierių užpuolė ant miesto Las Vacas, padėto ant kranto Rio Grande, Neskait- linga miesto igula iš kalno ži- nojo apie rengiamą užpuoli- mą ir susivienijus su gyven- tojais narsiai gynėsi. Revolu- cijonieriai pametė apie 50 vy- rų užmuštų, nuostoliai kariu- menės išneša vos tik keletą vyrų sužeistais.

Mitingas.

5 dieną Liepos atsibus L. S. S. 60 kuopos susirinkimas, ant kurio teiksėtės susirinkti visi draugai. Vieta ta pati, 28 Broadway. Pradžia 2 val. po pietų.

60 kuopos sek. S. M.

SANVAITINIS LAIKRAŠTIS
„KELEIVIS“
 Išleis kas ketverias
 Boston, Mass.
 Kaštuoja ant metų \$1.50 c.
 Už mėnesį . . . \$1.25 c.
 Rašydami Redakcijai, adresuokite
A. Žvingilas,
P. O. B. 3232, Boston, Mass.
 Norėdami atsilaukti atėjūt ant
 28 W. Broadway
 South Boston, Mass.
 The Lithuanian Weekly
„KELEIVIS“
 Published every Thursday by
A. Žvingilas,
 So. Boston, Mass.
 Rates of Advertising:
 One inch once \$.50
 One inch one month \$1.00
 One inch one year \$10.00
 All communications should be
 addressed to:
A. ŽVINGILAS,
P. O. B. 3232, Boston, Mass.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER
 FEBRUARY 23, 1905, AT THE POST
 OFFICE AT BOSTON, MASS., UNDER
 THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3,
 1879.

— Žinai, Maikė, ką aš sumišlinau?
 — O ką?
 — Aš manau išvaziuoti ant vasaros kur nors į girią arba ant farmos.
 — O ką tu tenai veiksi be alaus?
 — Kad jau ir mieste budamas alaus negaunu. Pinigų nė cento, uždirbti ner kur... girioj nors butas nekaštus, išsimėgot galėsiu po eglę, ant šviežio oro; na, o prasmaitint vasaros laiką teipgi nesunku. — Vuogų dabar į valias, o neužilgo ir grybai pradės augti.
 — Na, o kas tau išskals marškinius, kėlnes? Kas tau barzdą nuskus, kur tu gausi kitą švarką, kaip šitas nuplyš?
 — Eik tu kvaili! kamgi to reikia? Juk girioj niekas nematys, tenai gali visai nuogas but... O kas link marškinių ir kėlnių, tai aš jų ir teip niekam neduo du skalbt, — nešioju pakol laikosi ant pečių, o paskui ant tabako išmainau.
 — Tai iš tavęs geras biznesis būtų.
 — Tai tu mislini, kad aš pusę amžiaus pragyvenęs ir gyvent da nemoku.
 — Teip, tu moki gyvent tarpe žmonij ir be pinigų, bet girioj ir su pinigais negalėtum gyvent. Per vasarą prasmaitintum vuogoms ir grybais, bet tabako niekur negautum, o ateitų ruduo — jį bado numirtum arba nuo šalčio pastiptum.
 — Man rodos, vaikė, kad pinigų turėdamas žmogus niekur vargo negali matyti, tik be pinigų blogai.
 — Ar tu užmiršai, tėve, kaip aš tau anais metais pasakojau apie žmones, kurie apsigyveno ant salos ir neturėjo nė cento pinigų ir, vienok gyveno labai gerai. Bet paskui, kada nutarė pasidaryt sau pinigų, tuoj atsirado bankieriai, kapitalistai, kurie per visokias smuktybes tuos pinigų zvejojau, darbininkus išnaudojo ir tu darė sau pinigų gyvenimą, o darbininkai

pradėjo skursti, kiti prasiskolino ir vargams jų nebuvo pabaigos.
 — Matai, vaikė, kaip tu dabar nusikalbėjai. — Norėjai pasakyti, kad su pinigais žmogus negali but laimingas, o išėjo visai atbulai. Darbininkai delei stokos pinigų pradėjo skursti, o kapitalistai gyveno, kaip ponai.
 — Cha, cha, cha! Tu, tėve savo išvedimais priverti mane juoktis nenoroms. Tik tu pagalkovok, ar tiems kapitalistams už tai gerai gyvenosi, kad jie daug pinigų buvo prisukę, ar už tai, kad darbininkai davėsi išnaudoti?
 — Juk čia kiekvienas kvailys gali pasakyti, kad už pinigų jie buvo laimingi.
 — Teip. Na, o jeigu dabar mes keli susitarę nuvaziuotume ant tokios salos, kur nebūtų nė šešėlio žmonių, bet už tai būtų kalnai aukso ir mes sau pasiskirtume po vieną kalną, tuomet paliktume didesnius kapitalistus, negu Rockefeller'is. Ar tu butum laimingas?
 — Kasgi nebūtų laimingas turėdamas tiek pinigų? Tuomet man pipkės nereiktų rukyt, alaus teipgi negerčiau, bet francuziską šampaną ir turkiskų cigarus; dirbt jau nerikėtų, nusipirkčiau gražų automobilį ir važinėčiau...
 — Bet kur tu gautum automobilį? Kur gautum cigarus ir šampaną, jeigu tenai apart pinigų, žemės ir vandens daugiau nieko nebūtų?
 — Na, tai tuomet aš, vaikė, pasamdyčiau savo draugus, tegul jie pradėtų ukiskus darbus dirbti, bulbes sodinti, tabaką sėti, gyvulius auginti ir t. t.
 — Bet neužmiršk, kad jie būtų tokiais pat kapitalistais kaip ir tu; taigi jie tau niekuomet netarnautų, nes pinigų jiems nereiktų.
 — Tai tuomet mes visi susitarę pradėtume dirbti.
 — Bet ką jūs dirbtumėt, tėve? ir kuom jūs dirbtumėt jei tenai nebūtų jokio gyvulio, jokio įrankio, jokios sėklos, žodžiu — apart pinigų nieko.
 — Tai reiktų visiems bado numirt.
 — Kamgi mirti bado turėdamas tiek pinigų?
 — Matai, vaikė, pinigai nieko negiluoja, jei nėr ko pirkti.
 — Ar jau šiteip? Matai, kaip gražiai tu pats pripažini, kad pinigai be darbininko rankų nieko nereikia. Pinigai tik tenai lošia savo rolę, kur darbininko praktikas pasiduoja, bet seip jie neturi jokios vertės, jie tik pagimdo vargus, bedarbes ir nepabaigtą skurdą. Kapitalistas šiandien darbininkui už dienos darbą užmoka pusantrą dolerio, bet jeigu darbininkas rytoj turės savo darbą atpirkti, jis turės jau 10 dolerių jam užmokėti. Tokiu būdu darbininkui reikia išdirbti 7 dienas, idant nupirkt vieną dienos savo darbą; čia jau šeši kapitalistai reikia išdirbti uždyka, arba kitais žodžiais sakant, — darbininkas dirba sūtkit vieną dieną, o kapitalistai šisias; ir vis tai padaro pinigai.
 — Na, tegul juos šimts! Gyvent jau ar seip, ar teip nėra kaip; reikia važinot į girią. Per vasarą pragyvensiu, o ant rudenio, jei laikai nepasigerins — pasikarsiu. Vaziuokim, vaikė, abudu, bus linksminau.
 — Pasikalbėsim apie tai kitą kartą. Dabar aš neturiu laiko. Iki pasimatymui, tėve.

MOTERŲ JUDEJIMAS.
 Viskas, kas tik pasaulyje egzistuoja, kame ti žiba kibirkštis gyvybės ir jausmo — kovoja už savo buvį, už buvį geresnį. Žmogus, kaip svarbiausias gyvenimo harmonijos elementas, teip toli į tą kovą išvarė, teip su ja apsi-prato, kad ant kovos tik ir remesi visas jo gyvenimas, visą ateitį ir visas savo viltis mato vien tikiai kovoj. Ir kuotoliau, tuo kova eina smarkyn, kuo toliau, tuo ji reikalingesnė, tuo svarbesnė rolę pradeda lošti.
 Gilioj senovėj žmogus kovojo daugiausiai su gamta, rūpinosi apie ekonomiskų reikalus, t. y. gynė tikiai savo kūno reikalus; jis vedė individuališką kovą.
 Šiandien-gi kova už buvį patiko visuomeniskų dalykų; žmonės vienos luomo telkiasi į masą ir veikia prieš masą kitos luomos. Šiandien kapitalistų luoma veda smarkią kovą su masa „žemesnės“ luomos — su darbininkais. Darbininkai, kaip skriaudžiama ir išnaudojama masa, instinktyviškai priversta veikti priešingai.
 Iki šiolei, kas-zin kodėl, viešoj kovoj aktyviškai dalyvavo tikiai viena lytis? Lytis turtingiau prigimties apdovantuota fiziškai, t. y. vyrai; lytis gi silpnė, t. y. moteris visai prie to nepriuglėjo. Jos visiška atsidavė ant vyrų. Bet gyvenimas parodė, kad toks atsidavimas pragaištingas ne tik moterims, bet ir vyrams.
 Moterims todėl pragaištingas, kad jos nustojo žmogaus tiesų net tarp jų, ant kurių jos buvo atsidavusios su dvasia ir kūnu ir paliko tikiai vergės vietoje.
 Vyrams tas pragaištingas todėl, kad moteris neįkvėptos kovos dvasia, nepažįstancios gyvenimo pamatų ir tikslo, prie kurio veda progresas, — baisiai trukdo darbą pačiu vyrų.
 Ir dvilktelėjo vyrui mislių nauja kibirkštis — pasauli prieš bendro darbo moteriškę. Neš, jeigu kiekviena gyva esybė kovoja už savo tiesas, tai moteriškė teipgi turi kovot, ir tuom smarkiau, kuom sunkiau prispausta ir daugiau kencia.
 Ir pasklydo po platų pasaulį šaukimas: Moreris į kovą, į kovą už savo tiesas, už tiesas žmogaus!
 Šaukimas su vėjais ne nuėjo. Jis sužadino ir atgavino užmiršusius moteriškus jausmus, prikėlė iš letargiško miego ir parodė kelią vedantį į lygybės ir meilės Valstiją.
 Ant abejų žemės puskamolių moterų judėjimas jau prasidėjo. Jis dar jaunutis ir silpnas savo amžium, bet galingas ir senas savo uždutim. Nuo jo bangų jau sudrebėjo pamatai kapitalizmo; išsigan-do ne tik Londonas, bet ir Rymo širdis pradėjo nenormališkai plakti...
 Moterų judėjimas pasiekė jau ir mūsų drauges. Neseniai Lietuviškų moterų susivaziavimas atsiubpo Lietuvoj. Kaune, o šiomis dienomis Amerikoj. Susivaziavimas atsiubpo Brooklyn'e. N. Y., kur suvaziavo delegatės ir seip veiklesnės draugės iš įvairių miestų. Išdirbta platforma, ant kurios pasiremdamas Lietuvių Moterų Progresyviskas Susivienijimas Amerikoj [teip užvardinta organizacija] darbuosis platinime apšvietimo tarpe nesusipratusių savo draugių, ir laikys artimus santykius su visoms moterų ir vyrų progresyviskomis

draugystėmis kaip Amerikoje, teip ir Europoj; išrinkta centrališkas komitetas, paskirta mėnesinė duoklė ir nutarta net raštus išleidinėt, pašvęstus moterų reikalams.
 Chicago's „Katalikas“, pranešdamas apie tą susivaziavimą, pabriežia, kad šita moterų organizacija ketinanti eiti ranka į ranką su socialistais; todėl reiktų, sako, ir katalikams pasirūpint.
 Žingeidu žinoti, kaip jis supranta progresą? Iš tų žodžių reikia sprensti, kad katalikybė ir progresas yra teip priešingi viens kitam, kaip ugnis su vandeniu. Sulyg „Kataliko“ psichologiją, katalikės negali prigulėt prie pirmeiškos moterų Sąjungos, negali šviest savo proto, bet turi sutverti sau atskirą, katalikišką sąjungą ir studijoti rezauciologiją. Ar ne purvina banga konservatizmo? Ar ne persizengimas prieš civilizaciją? Ar ne nuodėmė!...
 Nuo moterų susipratimo daug priklauso pakelimas kultūros, išsivystimas žmonijos ir jos gerovė. Idėja, kuria užsidegė mūsų draugių širdys, jau ne žus, nes ją kursto pats gyvenimas, ant jos remesi visos žmonijos ateitis. Nors kelias, pakol kas, dar nevisai lengvas, nors daug dar ant jo šukšlių ir supuvimo, bet jis yra tikras ir aiškus ir žmonės jo turi laikyties.
 St. Michelson.

KORESPONDENCIJOS.

Tarpe mokslaeivių.
 (Iš Lietuvos.)

Skandžiai atsiliepė ant mokslan einančios jaunomės švietimo ministerio Švarco reformos. Pernai išėjus įstatymams, kad visose gimnazijose reikia laikyti kvotimais (egzamenai. R.), jeigu kas nori pereiti į kitą klesą, tarp mokinių prasidėjo bruzdėjimas; bet visur reakcijai viešpataujant, tuoj viskas nutilo ir vėl po senovei. Šimet artinanties pavasariui, teipgi buvo tyku, ramu, ir regėjosi, kad apie kvotimus ir užmiršo. Mokiniai savo keliu lanko mokyklas, staiga pasirodo cirkuliaras, kur praneša „kad kvotimai būtina reikalingi. Tarp mokinių ir vėl subruzdimas. Pasirodė ir atsišaukimai į visus Rusijos mokinius su tikslu sukelti protestą prieš tokį kvailą Švarco užmanymą. Bet ant nelaimės ir tas pasiliko be vaisių... Ir vėl ramu, tyku. Ir vėl gimnazijose mokimas eina senom vėžom; tik kur nekur išgirsi, kad koks ten mokinis nusizudė, norėdamas tuom visus kartumus to žemiškojo gyvenimo pabaigti. Ir teip dalykams stovint, beliko tik keletas savačių iki kvotimų... Kas čia? Lai kraščiai praneša, kad į mokytojus metamos bombos, kad ir mokytojus mas jau reikalinga sargybinių apsauga... Bet neilgai tas tęsis; reakcija jau skėčia savo nagus, idant užsmaugti išnaujo atgijusią tarp mokslaeivių revoliucijos dvasią; jau girdėtis, kad uždarys gimnazijas. Tarp mokinių atsirado bailių ir jie, norėdami prisitakyt ir pasirodyt „gerais“, pradėjo protestuoti prieš smarkesnius sąvo draugus.
 Reakcija, kaip kokia biau ir epidemija naikina viską, kas tik atsiduoda laisvės troškimui.
 Štai jau treči metai, kaip Suvalkų gub. gyvuoja progresyviska draugija: „Šviesa“, kuri daug jau nuveikė per tą laiką gaiviname mūsų tautos, daug susėpė netur-

tingų mokslaeivių ir darba-vosi ant kiekvieno žinksnio, kiek jos pajėgos išnešdavo tame atvejuje. Bet štai jau pasklydo gandas, kad ir ant jos rengiamas suokalbis! Bet kas tie suokalbininkai? Sakyski skaitytojai, kad despotiška mūsų valdžia? Žinoma, kad be jos prisidėjimo nieko nebus, bet vyriausiais suokalbininkais, pirmutiniais provokatoriais prie to chuliga-miško darbo, — tai mūsų ilgaskvernai! Dvasiški pie-menėliai apšvieta persekioja daug aršiau, negu caro zand-darai...
 Matydami, kad jų įtekme eina vis silpnyn, kad jaunomėnė pradeda apie juos jau nebepaisyti ir jų mokslo neklausyti, o jieško mokslo teisingo; kunigėliams pinigų jau neneša, o užsirašo sau progresyviskus laikraščius, o aršiausiai „Žariją“ (tos ir vardas baisus! Red.) Subruzd mūsų ilgaskvernai jieškot šaltinio, iš kurio ta „bedievytės“ „epidemija“ paeina... Na, ir surado! Ugi tai „Šviesos“ darbas!... Ir štai, jau treči metai, kaip ji tuom darbu užsiima. Ji žadina ir kaimiečius ir miestėlenus. Na, nabagė, gana jau bus tau šviesti žmonės — džiaugiasi kunigėliai, — mes tau padarysim k a p u t !... Tik kaszin, ar tas darbas pasiseks jums, klebonėliai?
 J. Beširdis.

Cleveland, Ohio.

Lietuvių čia pusėtinai burelis. Apšvietimas apskritai imant stovi dar žemai.
 Bedarbės galo dar nesimato; dabartinis krizis daugiausiai atsiliepa ant mūsų tautiečių, lietuvių, bet lietuvių nedaug apie tai paisy. Kad dievas davė — sako — reikia kentėti. Jei koki dolerį ant sąvaitės dar uždirba kuris, tai ir tą nuneša bažnytelėn dievui ant „apieros“, o vaikučiai namiej pusiau nuogi ir alkani skursti; net gaila žiūrėt, kaip tokie tėvai demoralizuoja savo kūdikius... O, žmonėliai! kada jūs susiprasitė!
 Revoliucijonierius.

Brockton, Mass.

Brocktono konkursų komitetas laikė susirinkimą reikaluose sutvarkymo sudėtų pinigų Brocktono lietuviams už parąšymą sekcijos Lietuvos istorijos ir geografijos, apie ką savo laikų jau buvo rašyta laikraščiuose. Pinigus \$131.17 komitetas pasituntė ir Kauną antstovė T. Žilinskio rankų; išėjus siuntimo kaštus, pasidaro 252 rubliai ir 19 kapeikų. Laikė buvimo kun. Pėzos Brocktone suokolektuota ant to paties reikalo \$45.84 po Brocktoną ir apylinkę; todėl jeigu tie pinigai tebėr dar neišsiųsti, tai meldžiame nors ilgiau nevilti.
 Komitetas istaria širdingą ačiū ankavuiems ir atstovams už jų laisukus, per kuriuos mes supratom naudingumą visų užmanymų.
 Su guodone Vardan komiteto sekretorius P. J. Grigas.

Šalin tamsa!

Šalin tamsa iš mūsų krašto! Šalin apokai ir šeškai! Šalin, kas nokti gyvus drasko! Šalin pelėdos ir vilkai! Eik čia, aušrine tu šviesioji, Apšviesk tamsybių šiuos laikus!
 [kus!]
 Tekėk, saulute tu skaisčioji, Parodyk švietui jo takus! Šalin tamsos, piktieji vėjai! Negeidžiam jų šaltos širdies! Šalin, šalin šiaurės spaudėjai! Nekenčiam šios tamsios nakties!
 [ties!]
 Jovaras.

IS LIETUVOS.
Kas kaltas?
 Neseniai, kaip žinome, Senapilėje buvo labai negeistinas atsitikimas, — žemesniųjų klesų mokiniai šaudė ir padė savo kambarių šv. sacramentus Ne smulkmenos čioai svarbios, bet priežastis, delei kurios mokiniai taip pasielgė.
 Vieni aiškina, kad tai bedievytės vaisiai, kiti vėl — kad tai daktaro Griniaus pramonė [!] ir daug-ką pripasakoja, o taip, ansis nuo ausies.
 Kame gi tikroji priežastis? — „Šv. sakramentuose esti tikras kūnas ir kraujas V. Jezaus“. Šį dalyką aiškina-dami, kunigėliai nekartą neat-sisiuri į klausytojų amžių ir išsilavinimą, bet laikosi vien-cio metodo, kaip antai: su-zeidus šv. sakramentus, pasi-rodė kraujas ir t. p.
 Panašus prirodymai, žinoma, kiekvienam sujudina mintis ir noroms-neuoroms su-zadina žingeidumą, ypatingai mokslo einančioj jaunomėnėj. Kadangi visa teorija re-mesi ant praktikos ir išva-džiojimai ant — faktų, tad nēr ką daug stebėtis vaikams mokiniams tokį bandymą su šv. sakramentais padarius.
 Šį atsitikimą suprantame kaipo minėtojo metodo pasekmes. Vieton sustiprinti tikėjimą, mūsų pamokslininkai kartais stumia į abejonę, o pasekmės, kaip parodo minėtasai atsitikimas, negeistinos būna.
 Šis mokinių pasielgimas toli nuo „bedievytės“ plėtoj-mos apsiereiskimas, kaip tuli aiškina, bet paprastas suza-dintas žingeidumas, o žingeidumas tai tokia prigimties spēka, kuri nežino savo veikimo pasekmių.
 Demokratas.

MEIŠTAI (Naumiesčio pav.)

Geguzės 14 (27) d. apie 6 val. rytą, dar tebe miegant, atsibaldė Naumiesčio starša su sargybiniu pas Joną Endriušį kratos daryti. Iškrėtė visus kampelius, jieškojo ginklų, bet nieko ypatingo nerado, tik keles dainų knygeles. Vis delto Endriušį išsivarė į Naumiesčio kalėjimą, kuriame jis ir dabar tebesėdi. Kal-tina jį už Kuncos nušovimą ir az Zyplių girių sargo ir už-vaizdos norėjimą nušauti. Tai atsitiko pereiniosios gavėnios metu. Teismo dar nebuvo.
 Kaimynė.

KUPIŠKIS (Ukmergės pav.)

Mūsų policija subruzdė jieškoti kaltininkų, kurie iš-plėšė Virbaliskių valsčiaus kasą. Tuojau atvažiavo pav. viršininko pasiutus valdininkas. Prasidėjo medžioklė. Vaziuoja kur tik užsimano, kaltus ar nekaltus krečia, areš-tuoja, cypėn tupdo, nesigaili uei nagaikų. Bekratydami ir savęs neužmiršta: jeigu pakliuva kokių valgomųjų dain-tų, tai jau nepaliks.
 Dabar žemiečių viršininkas įsākė Kupiškio valsčiui kasdiena parupinti po penkis vežimus sargybiniam valiuoti; kitą dieną niekas niekur nevaziuoja, o tu čia žmogus ir vaziuok ir gaisruok per dieną su gyvuliais. Delei to dalyko valsčiaus rinktiniai Balandžio 30 d. sušaukė rinkti-nių sueigą. Žem. viršininko įsakymą sueiga vienu balsu atmetė, aiškindama, jog už-laikydami krašą, valstiečiai negali dar arklus davinėti. Bet nieko tai negelbėjo. Se-niunai dar ir dabar bėginėja po kiemas, nešiodami viršininko įsakymus.
 Balandžio 29 d. policija

krėtė Drulėnų sodžiuje D. Indrelį ir J. Čereską. Nežinia ko jieškojo. Nerado nieko.
 Geguzės 2 d. policija par-sivežusi iš Gudžalių vieną vaikną, pradėjo jį kankinti: nutvėrė už plaukų ir parme-tė jį ant žemės, ėmė spardyti, reikalaudami, kad išduotų savo draugus. Nelaimingas vaikiną norėjo pabėgti, bet sargybinius pavijo jį ir jau no-rėjo kirst kardu... Laimė dar, kad buto savininkas Juzevičius juos sulaukė.
 Reikia dar pasakyti, kad ketvirtadieniais igėrė sargy-biniai perdaug šeiminkauja, kapodami nekaltus žmones ir gyvulius.
 „L. U.“

TRAKAI. Kas daroma delei visiems taip reikalingo pinigų, prie kokių biaučių prasizengimų gali nuvesti tas pinigų noras, aiškiai matoma iš neseniai, geguzės 19 dieną. Trakuose nagrinėtos Juozo Diljanio ir Mendelio Šabailio bylos. Jaunas ukininko su-nus Juozas Diljanis ir zydas Šabailis buvo kaltinami už pasikėsinimą nuuodyti zy-dą Breitbordą. Buvo taip: Trakų pavieto miest. Namu-naičiuose gyveno du žydai; a-budu turėjo savo sankrovas, abu pardavinėjo miltus, gele-žį ir kitas prekes, abudu va-zinėjoji, kad tik daugiau prie savęs pirkėjų pritraukti. Delei tokių varžtinių tarp abejų krautuvininkų nuolatini-kai kilo barniai, piktis ir net vienas kitam zadėjo galą pa-tasai atsitikimas, negeistinos būna.
 vininkų Breitbortas, pradėjo miltus pardavinėti taip pigiai kad nebuvo netik jokio už-darbio, bet ir gėrokas nuo-stolis an kiekvieno pudo. Žmonės pradėjo pirkti tik pas Breitbordą. Tuomet nu-veiktasai kitas sankrovini-nkas, Šabailis sumano visai prašalinti Breitbordą ir pri-kalba ūkininką Diljanį pa-barstyti duotų jam kokių, ten miltelių ant taisomųjų valgių Breitbordo virtuvėj. Už tokį darbą ūkininkas gau-na tris rublius, ir jeigu pasi-seksias darbas, apturėsą dar nuo Šabailio 47 rb. Milteliai tikrai buvo ant kėpamosios žuvies pabarstyti: paragavę kiek tos žuvies, tuoj sušgera. Tečiaus nelaimės neatsitiko; nes mažai buvo ragauta. Nuo tos žuvies išdėvės tik tris ka-tės, kurioms buvo duota esti tos žuvies. Pasirodo, kad žu-vis buvo apiberta nuodais (myšjaku). Taip skambėjo apkaltinimas.
 Patrūktas prie atsakomy-bės Diljanis išspradžios pris-pažino, apsaktydamas, kad taip viskas ir buvė, bet pas-kui ir teisme tvirtino, kad prisipažinę taip vien tik dē-lei to, kad norėjęs Šabailį i-kišti, kad būk buvo zadėta už tokį jo parodymą jį visai pa-leisti ir t. t.
 Advokatas kurs gėnė Diljanį, darodinėjo, jog nėra prirody-ta, kad Diljanis būtų pabar-stęs virtuvėj, kur turėjo buti tarnaitė, kad pagaliaus per apsirikimą išnetyčių buvo galima vietoj cukraus paber-ti tų nuodų ant žuvies tuola-biaus, kad tų miltelių buvo šepoj pas Breitbordą, kad ans slaptai pardavinėjęs. Tą patį prirodinėjo ir Šabailio apginėjas.
 Po ilgų tarybų prisiekusie-ji teisėjai išnešė nutarimą, kad nėra prirodyta, kad kas nors būtų tuos nuodus pabar-stęs ir tokiu būdu abudu ap-kaltinamoju, kuriems grumo-jo kelioliokos metų katorga, tapo paluosoti.
 Teisėjai pateisino. Pama-nius, kad galėjo buti ir taip, kaip buvo kaltinama, darosi

baisu už žmogaus gyvenimą, kursai prie šios dienos tvarkos gali būti parduotas už keturą rublių.

Panevėžio Ukio paroda. Šių metų paroda pilnėnė už pernykštę. Kauno sindikatas pastatė mašinas, varomas garu, arkliais ir rankomis: piaunamasias, minamasias, akėčias, plūgas, kuliamasias mašinas (Šiaulių iš Elvorti fab.), arpas (Morit-zo iš Liablino ir Aulo iš Rygos), plūgas (Zavadsio iš Varšuvos); jų yra labai apščiui su visokiomis vertyklėmis.

Špizinės minamosios mašinos linas minti, dvim-trimis velenėliais, gali tiktį - so-diečiams ukininkams; ranki-nės, jos labai maža vietos te-uzima, jų kaina (25-30 rubl.), irgi prieinama. Dvylikos ve-lenėlių mašinos arkliais varo-mos, 450 rublių. Švirkšliai gaisrui gesyti, nuolat varomu vandeniu ir 80 pėdų aukštumo, labai naudingi būtų di-desniems sodžiams. Jų kaina nuo 130 iki 200 rublių.

Tamprios amerikietiškosios akėčios visokiomis kainomis, dėstis kokio didumo.

Grūdus valyti nuo žirniukų ir visokių šiukšlių yra va-dinamoji Trijero Morothos mašina.

Yra parodoje ir nemaža dailidžių dirbinių: lovų, in-daujų [sėpų] ir kitų dalykų. Lacis iš Rygos (Derpskaja, No 26) pastatė tris labai puikius uolos paminklus (kaina 275-400 rublių) ir dvi akmens lenti. Darbas labai geras. Spiziniai kryžiai kagamis labai dailūs (kaina nuo 5 lig 25 rublių).

Maizelis iš Rygos, pabri-kų komisijonieris per paro-das, atvežė labai daug viso-kių pramonijos naujienų: be-velių [be dratų] telegrafų, iš plieno vielos tinklų sietams-arpams, vinų, čebatų, dra-božių.

Is „V. Ž.“

JUOKAI.

Pasivėlavo. Pana Vyrnorauckiūtė, jau gerai pa-gyvenusi mergina, kartą su-rado laikraštįje apgarsinimą, kad artymame mieste tapo naujai uždėtai biuras apse-dimų, kaip tai: prirodijimu merginų vyrams ir sujiesko-jimu vaikinas patį.

Vyrnorauckiūtė tuojuos nū-siuntė savo adresą, zadėdama umam laike pati pributi, bet lietus sugadino kelią, paskui kas namie susirgo ir teip ta pana per keletą savaičių pributi į tą biurą negalėjo. Ant galo išradus liuosą laiką įpuola į tą biurą ir sako ofi-ciantui:

— Atleisk tamistą už susi-vėlinimą, bet tikinuosi, kad dar tamista man vyrą surasi, nes kelios savaitės pavėlavimo nieko nekenkia.

— Ant nelaimės tamista jau pasivėlinote, — atsakė ofi-ciantas, — jei tamista butum atėjus 20 metų anksčiau, tai bučiau suradęs dėl tamistos vyrą.

Reik pasivaktuoti. Motita išleisdama sunų į vaiską sako: — Žiūrėk, vaike, vaktukis ir nelysk ten kur šauda.

AUGUST SABATOWICZ

Atlieka namų tēplionės dar-bus; išmuša popieromis, iš-puošia ir atlieka visokius sta-lioriskus darbus prie namų pataisymo. Antrašas šitoks:

9 Beal st.,
Dorchester, Mass.

KERŠTINGA MEILE.

(Tragėdija trijuose aktuose. Iš sei-myniško gyvenimo.)

Parašė F. Jevskauskienė.
K. v. 6 d., 1908 m.

VEIKIANČIOS YPATOS:

Mylda, Ozgio moteris nesenei ištekeju-jusi. 20 metų.

Jonas Ozgys, Myldos vyras. 24 mt.

Onyte, Myldos draugė, protinga mergaitė. 16 metų.

Liudvyse, Ozgio numylėtinė. 18 mt.

Marma, Ozgio draugas. 22 metų.

Nepažįstamas vaikas, Ozgio pasiunti-nis. 12 metų.

Visas veiksmas atsilieka didziame mieste.

AKTAS I.

Valgomasis kambarys; vidurį kambario uždengtas staltiese stalo; apie stalą kreslai ir kiti daiktai, tinkami prie valgomosio kambario; tiesiog priešais duris į šėpą; po tiesiai išėjimas laukan; po kairiai duris į kitus kambarius.

Scena pirmą.

Mylda. (Sėdi prie stalo su savo drauge Onyte). — Žinai, Onyte, kaip tai yra ge-rai ištekejusiai, ypatygal, kad gauni mylimą vyrą, teip kaip aš. Aš savo Joną teip myliu, teip kad niekas negalėtų jį teip mylėti! Tai yra tikra laimė ir aš jaučiuosi laiminga. Aš velinu ir tau, Onyte, tokį vy-rą gauti, būtum ir tu laiminga

Onyte. Man tokį vyrą? Cha, cha, cha, aš jį nemylėčiau; tokį vyrą, kuris nebūna namuose vakarais, aš nemylėčiau; ne! Kas per reikalas? kas vakaras iki pusianak-čių, tarytum kokis jaunikis. Geras vaikas nesivalkioja iki dvylktai, arba iki antrai valandai, o jis vyras. Šitokios laimės aš ne-norėčiau, — aš nemylėčiau tokio vyro, ne.

Mylda. Palauk, Onyte, tu nežinai kas tai yra mylėti vyrą, mylėtum ir tu tą, kuris tau patiktų. Teip tau rodosi. Tu neži-nai kas tai yra įsimylėjimas.

Onyte. Tiesa, aš nebuvau įsimylėjusi, bet jei mylėčiau, tai zinčiau ką. Aš tik tuomet vyrą mylėčiau, kuomet matyčiau melą už meilę, o ne kitaip.

Mylda. Tu, Onyte, manai, kad Jonas manęs nemyl? Tu nežinai! Jis manę myli, o aš jį! Aš su savo Jonu jaučiuosi tikrai laiminga. Tai kas, kad išėina vakarais, reik suprasti, kad nelaisvė ir-gi negalima bu-ti, būtų už viską aršiausiai toks gyveni-mas.

Onyte. Tas tiesa, galima išeiti, bet reik eiti abiem, ne teip, kaip Tamstos vyras vi-sada vienas ir vienas.

Mylda. Tu, Onyte, nesirupink apie mano vyrą, tegul tau galva, dėl jo neskau-da.

Onyte. Tamista nepyk ant manęs! (Ap-kabina, bučiuoja). Ar ne! Tai gerai, aš dau-giaus nieko nesakysiu. Tie vakariniai vai-kščiojimai ir patį išsiaiškis.

Mylda. Istikrujų, kalbi nę šį, nę tą; kad aš bučiau kitokia ir klausyčiau tavo melodijos, tai tik liamas mus name būtų, vien per tavę; bet aš nepaisau kas ką kal-ba; aš sau iš to nieko nedarysiu. Aš jau-čiuosi laiminga ir myliu savo Joną. Tra lia-lia-lia-lia-lia, tra lia-lia-lia.

Geriaus padainuosim; teip, Onyte? Kam čia rupintis? Na, užtraukim.

Laiminga, laiminga,
Kad mergina gauna.

Onyte. Et, su savo laime! Aš visai jos nematau.

Mylda. Kaip išteksi; — busi ir tu lai-minga, kaip aš. O dabar tau turbūt pavy-du, ar ne?

Onyte. Visai ne! Tokios laimės! Viena ir viena ir džiaugiasi ir laiminga jaučiasi. (Į publika) O jis kur kitur su kita laimin-gas jaučiasi. Aš visai ne pavydziu tokios laimės, ne.

Mylda. O, tau gaila! Aš žinau. Už tai tokia ir pykta, kad tu negauni sau, ko-kio nori. Jei tokia pikta busi, tai negausi; žinai, kad vyrai nemyli pikčiurnos; jie my-li merginas linksmas, meilias, įskalingas ir teip toliaus.

Onyte. Gerai, gerai, aš darysiu, kaip aš myliu, o ne kaip jie; aš nežiuėsiu, kaip jiems patinka, o ant galų-galo jog visiems ir neįtiksi. Todėl aš ir nepaisau kas kam patinka, o kas ne.

Mylda. Tu nepyk, Onyte, aš juokavo-jau, — tu išmintinga mergaitė ir aš tavę my-liu. Tu ir gausi, kokį norėsi, tu dar jauna — penkiolika tik-ką pabaigiai ant Onos. Tu dar jauna oškaitė. (Glosto ir bučiuoja). Na, padainuosim — bus geriausias, na, tą, ži-nai:

Laiminga, laiminga, kad mergina gauna Mylintį vyrą, gražų ir jauną-a-a.

Onyte. Labanaktis! Tamista buk sau laiminga!

Mylda. Teip anksti, su vištoms eisi tū-piti?

[Onyte išeina.]

Scena antra.

Mylda. (Viena). Supyko ta ožka, — nu-pleskėjo sau! Dar geriausias, — neuzrės čia niekus. Pranašauja, rupinasi apie tokius dalykus, kurie jai visai nereikalingi.

Kisa liežuvį į vyro ir pačios reikalus. (Išlengvo nusiramina ir pradeda dai-nuoti). — La-la-la-lo-lo-li-li-li-li.

Laiminga, laiminga, kad mergina gauna Mylintį vyrą gražų ir jauną.
Ir mano Jonas nepaprastai gražus,
Kada pasidabina ir užsuka šūsus.

Tada aš norėčiau, kad eitum drauge —
Jonas man pasakot, „Tuoj aš busiu namie!“
Tad sulaukus džiaugsiuosi ir meiliai pabu-čiuosiu, —

Aš su savo vyrą laiminga jaučiuosiu.

Teip ir mano Jonas jis myli mane;
Lai sau Ona kalba — netikiu, ne, ne!
Ko-gi man truksta, ar aš ne jauna?!

Visada dainuoju, visada linksmu.

Vyras negalėtų manę nemylti —
Akmeninę širdį reikėtų jam turėti.
Jei vyras nuliudęs mano kai-kada, —
Stengiuosi pralinksmint, dainuoju visada.

Man niekas nerūpi, — visados dainuoju,
Tegul ką nor kalba, aš visai ne tboju;
Kad jis ir pareina kai-kada vėlai, —
Nesakau jam nieko, viskas buna gerai.

(Žiuri į laikrodį). Istikrujų mano Jo-nas šiadien ilgiasiai užtruko. Kas tai bū-tų? Gal kokia nelaimė? Kazkas, miegas lenda, tai ne prieš gerą. Eisiu gult, kas bus tas, (Žiovanja). Miego noriu mie-go.

Scena trečia.

(Ozgys ir Marma).

Ozgys pareina su savo draugu Marma. Inėges nusiima kepurę ir atsideda.

Ozgys. Sėsk, Tamista, sėsk, aš noriu su tamista pasikalbėti, moteris miega ir dabar geriausia proga. Tik Tamista niekam neišsitar, kur šiadien buvom.

Marma. Yra ką? Tokius niekus! Sar-mata.

Ozgys. Taigi, Dieve sergėk! Mano Liu-dvysė dažnotų, tai būtų po meilės.

Marma. Kokia Liudvyse? Tamistos pa-ti, rodos, kitaip vadinasi?

Ozgys. Teip yra, bet aš ne apie pačią kalbu; aš kalbu apie mylimą Liudvyse?

Marma. Kas tamistai pasidarė, jog ta-mista vedęs ir svažoji apie merginas?!

Neveltui priežodis sako, — papratimas neatlei-džia, teip ir čia. Aš norėčiau žinoti, kas tai per mergina, kad lenda prie vedusio vyro. Kaip jos pravardė?

Ozgys. Tamista ją vargiai pažysti, nes ji nesenei čia atvažiavo. Jos vardas — Liu-dvyse Smolkiūtė. Tai mergina! Kaip aniuolas: šviesus plaukai, mėlynos akys, nieko sau. Toliaus nesakysiu.

Marma. Kur tamista susipažinai su tuom aniuolu?

Ozgys. Bažnyčioj. Dievobaiminga mer-gina, mergina, kas nedėlia spaviednin eina, o brostvininkė kokla! Istikrujų su tokia, tai aniuoliškas gyvenimas; net aniuolai džiaugtusi dangių žiūrėdami iš aukstybes. Dieve, net ašaromis apsiplūsiu, kada pama-čiau klupant ir teip karštai meldziantis; tai nuo to karto ji man į akį ipuolė ir į širdį, ir aš ją myliu, o jina manę.

Marma. Ką tamista žinai, kad ir jį my-li? Jog neklausiai jos tai ką gali žinoti?

Ozgys. Šiteip buvo: — aš ją užkalbinau, kad jį išėjo iš bažnyčios, paklausiau, kur gyvena, — ji pasakė ir pasivedė namo: pa-rodė savo knygas, per kurias, nors ir di-džiausis griėnykas, gali į dangišką rojų jeiti, tiktai su tikra širdžia reikia melstis.

Parodė švento Pranciškaus juosta, kurią vi-sada apsijuosus nešioja.

Marma. A-a, kaip tamista justą pama-tei?

Ozgys. Teip, kaip ir viską: aš tikt žiu-rėjau. Jį atsirišus ant stalo padėjo ir. O, vos neišsitariau kas toliaus buvo!

Tai teip, teip, aš ją myliu, pasiutikai my-liu! Kad aš įeinu į jos kambarį — ro-dos bučiau ir bučiau kuolygiausiai, jei but galima.

Marma. Ar neišmes tiktai tamistą. Ne buk ilgai, nes gali įsipykti savo Smalu-tei.

Ozgys. Ne, aš užtikrinu, d jį manę myli, o aš ją ir gi myliu. Sakyk man ta-mista, kas tai būtų — kaip pradėjau mylėti Liudvyse, tada pradėjau neapkęsti savo Myldą? Smirda man ir namai. Nemielia. Ne-noriu nė namuose būti. Nekenčiu to stambeldiško vardo „Mylda“. U-u, bedievė. Su tokia ir gyventi griekas.

(Toliaus bus.)

KELEIVIS.

Užmūš ant smert viens vyras
Kas-žin kokią ten bobytę,
Todel teismas jį nusprendė
Greit ant Kartuvių kabyti.
O jei teismas kaip nuspren-
[džia,

Teip ir buna padaryta:
Gubernatoriaus jei lieka
Ta bausmė neatmainyta.
Gubernatorius mat gali
Myrio bausmę suturėti,
Prasizengėli ant visad
Į kalėjimą įdėti.
Tai ir šitam mūs smarkuoliui
Jau virvė arti kvepėjo
Ir nuo jos tik išvaduoti jį
Gubernatorius galėjo.
Tad pati to užmušiko
Rankas lauzo, ašarojas,
Ir maldauja parsiupolus
Gubernatoriui į kojas:

„Susimilk, Garbingas Pone,
Rodyk veidą maloningą.
Ir nuo kartuvių išgelbėk
Mano vyrą nelaimingą!
Kur aš vargšė pasidėsiu!
Nors manęs pasigailėkie —
Mano pyrą vieton karti,
Į kalėjimą įdėki!“

Nors kalėjime baisiausiam
Mano vyras greit numirtų,
Vis geriausias but, neg' nuo
manęs
Jį kartuvės atskirtų.“

Gubernatoriaus širdis tuom
Teip labai susigraudino,
Kod tą žmogūdį nuo basumės
Paliuosuot jau net ketino,

Tik paklausė moteriškos:
„Ar labai teip vyrą myli,
Kad teip daug už jį maldauji?“

Moteriškė kraipos, tyli,
Galop sako: „Kas link vyro-
Kad ne tas, tai kitas būtų,
Tik man gaila, kad išsiurans!“

Jį pakorus neprazutų.
Mat už tokius, ką už kalnę
Teismas myriui atiduoda-
Tai kompanija nę cento

Iš išsiuranso neduoda.
Mano vyras gi, Ponuli,
Buvo žmogum pagirtu:

Desimts tukstančių aš gau-
[čiau
Jei sava mirčia numirtų.“

Gubernatorius nedoras
Moteriškės neįsklausė,
Sako: „Bausmės neapkeisiu
Ir išsiurans tu negausi.“

Vyrai! jei jūs norit meilę
Uzpelnyt nuo moterėlių, —
Insiširinkit maziausiai
Nors ant desimts tukstantė-
[lių.

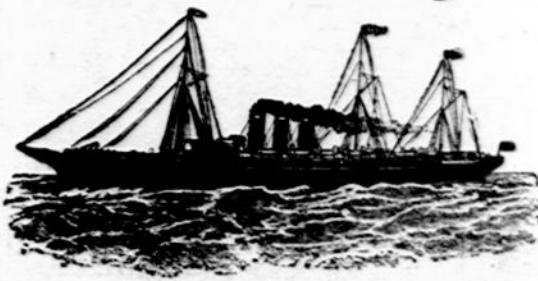
*) Insiurans — angliškai
„insurance“ — apdraudimas
nuo ugnies, nelaimingų atsi-
kimų, arba ir mirties. Apsi-
draudus ant paskirtos sumos,
mokasi į Insurance Company
paskirtą mokestį, o susirgus,
susizeidus ar numirus tą kom-
panija išmoka apdraudimo
sumą. Lietuvoje daugiausiai
žmonės inšurija nuo ugnies
budinkus, kuriems sudegus
gauna fajerkus.

— Išsirašyk „Eži“! —
— Ko taip tu Juozai šiadien linksmas?
— Paskaityk „Eži“ ir tų busi linksmas.
— O kur jį gauti?
— U-gi nusiųsk vieną dolierių šiuo adresu: (Russia, Vilno, Antokol, V.-Gospit. No 1,3 „Ežys“) ir gausi.
— O kad tu sveikas būtum! Jau buvau beinas tą dolierių, neturėdamas ką veikti, į karčemą pragerti, o da-bar einu, rašau ir siunčiu.
— Eik, eik, Baltruti; dolerių pragėres keiksi, o „Eži“ išsirašes visą metų džiaugiesi.

Kas vaziuoja Lietuvon!

laivakortes

\$23.00

Šiadien atsidarė naujas kursas. Prekes nužemintos iki 23 dolerio per vandenį. Kas mano važiuoti į Lietuvą, tai dabar geriausia proga. Sif-kortės pigios, oras šiltas, per vandenį važiuoti labai smagu. Skubinkit, nes neužilgo prekes vėl pakils. Vaziuodamas į Lietuvą arba norėdamas ką partraukti ir reikalaujamas šifkortių visuomet kreipkitės į „KELEIVIS“ redakciją pas:

A. ZVINGILA,
28 Broadway, So. Boston, Mass.

NAUJA DAINA KNYGA.

Dabarišėjo iš spaudos nau-ja dainų knyga, kurioj tel-pa naujausios, dar niekur nespauzintos visokio turinio dainos. Lietuviškoj kalboj tokios knygos dar nebuvo; jo-jė galima rasti visokių dainų: juokingų, moksliškų, darbi-niškų, revoliucijoniškų, meiliškų ir t. t. 126 pusl, kas-tuoja tik 50 c. Galima gau-ti „Keleivio“ redakcijoje,
28 Broadway, So. Boston, Mass.

FARMOS!

Turint kelis šimtus dolie-rių, niekad neužsimoka skur-sti dideliam mieste, kur oras troškus, pilnas dūmų ir suo-džių, kur dangus visuomet juodas ir saulės nesimato, kuomet ant farmų gyvenimas teip malonus, teip smagus. Farmą nupirkti nera teip sunku, kaip daugelis mislija. Geriausiai žemę pirkti netoli didelių miestų, netoli gelze-lių, vandenio ir kur oras yra atsakantis auginimui visokių daržovių ir javų. Tokias far-mas galima rasti Massachu-sets valstijoje. Netoli nuo Bos-tono ir kitų didesnių miestų yra daugybė tokių farmų ant pardavimo, kur galima ant syk „biznį“ padaryti.

Norint pirkti, reikia kreip-ties į „Keleivio“ redakciją pas:

A. Zvingila,
28 Broadway,
So. Boston, Mass.

Ant pardavimo

Pigiai parsiduoda namas ant trijų šeimynų; rendos at-nesa 25 dolierius per mėnesį. Viskas įtaisyta kuopnikiausiai. Norint dasizinti reikia kreiptis po šiuo adresu:

I. A. H.
29 Elmont st.
Dorchester, Mass 87

PIKNIKAS!

Vyrai! Ar žinot kur ant Fourth July vaziuot? Žinot, kur smagiai laiką galima pra-leist? Jei nežinot, tai klausy-kit: Latvių darbininkų drau-gija rengia puikų pikniką; bus šokiai, šaudymai, lenkty-nės, lekiojantis pačtas ir daug, daug kitokių pasilink-sminimų. Atsibus, plačiai ži-nomoj savo gražumu vietoj, East Dedhem, Oakdale Grove. Prasidės nuo 10 valandos iš-ryto; trauksis iki vėlam va-karui. Įžanga 35 c. visiems. Vaziuojant nuo Dudley st. Elevated reikia imti šitokius karus: „Washington & Grove st.“ arba „Needham“, teipgi galima nuvažiuoti su „Ded-hem“ ir „East Walpole“; iš-lipti reikia ant Grove st., nuo tenai reikia imti „Oakdale“ karą ir išlipti ant Boidon sq., nuo kur pikniko vieta jau netoli.

Ruimai!

Puikūs ant išrandavo-jimo šeimyniški ruimai, po 3 ir 6 ruimams „suitas“, ant 24 Broadway, So. Boston. Dasizint galima „Kelei-vio“ redakcijoje, 28 Broad-way.

PIKNIKAS.

Šv. Jurgio draugystė ren-gia didelį pikniką ant Liepos 4 dienos, kuriame dalyvaus Union City ir Nagatuck, Con. lietuviskos draugystės; bus prakalbos, deklamacijos ir daug kitokių pasilinksmi-nimų; programai bus visoki(?) pradžia bus 10 valadą išry-to; įžanga vyrai su moteriške — 25 c. Širdingai užprašom visus vietinius ir aplinkinius lietuvius ir lietuvaites. [O kodėl nepasakyta kokioj vie-toj tas bus? Red.]

Ant pardavimo.

Is priezasties išvaziavimo į Lietuvą, pigiai parsiduoda 5 ruimų rakandai (furniture). Kreipkitės šiuo adresu:

S. G. 152 Silver st.
So. Boston, Mass.

